

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PLASTYKI W SZKOLE PODSTAWOWEJ

Marzena Siomek

Zakładane osiągnięcia ucznia

W planowaniu pracy i ocenianiu postępów w nauce konieczne jest określenie oczekiwanych osiągnięć ucznia. Muszą być one sformułowane zgodnie z celami kształcenia i wychowania oraz treściami nauczania. Osiągnięcia ucznia zostały określone w obszarach wiedzy i umiejętności oraz postaw.

Uczeń potrafi:

- wymienić i określić specyfikę oraz funkcje dziedzin sztuk plastycznych – tradycyjnych i nowych;
- rozróżniać cechy i rodzaje kompozycji w naturze oraz sztukach plastycznych, a także tworzyć układy kompozycyjne na płaszczyźnie i w przestrzeni;
- klasyfikować barwy, rozróżniać i identyfikować różnorodne kontrasty barwne;
- rozróżniać sposoby uzyskania iluzji przestrzeni w kompozycjach płaskich;
- rozpoznawać rodzaje perspektywy;
- świadomie stosować światłocien jako sposób iluzji przestrzeni i podejmować działania kreatywne z wyobraźni i z natury, skoncentrowane wokół problematyki iluzji przestrzeni;
- rozróżniać gatunki i tematykę dzieł w sztukach plastycznych;
- interpretować obserwowane przedmioty, motywy i zjawiska w zadaniach plastycznych, a w wyższych klasach podejmować próby rysunkowego studium z natury;
- wyrażać w pracach plastycznych uczucia i emocje;
- konstruować samodzielnie małe rzeźbiarskie formy przestrzenne i bryły architektoniczne oraz tworzyć aranżacje przestrzenne z gotowych elementów;
- projektować graficzne formy użytkowe;
- podejmować próby integracji sztuk, realizując kreacje z pogranicza plastyki i dziedzin pokrewnych oraz tworząc zespołowo teatr plastyczny;
- stosować różnorodne techniki plastyczne;
- podejmować działania z zakresu estetycznego kształtowania otoczenia;
- rozróżniać formy twórczości ludowej;
- wymieniać, rozpoznawać i charakteryzować najważniejsze obiekty kultury wizualnej w Polsce i wskazać ich twórców;
- rozpoznawać najbardziej istotne dzieła z dorobku innych narodów;
- charakteryzować na wybranych przykładach pojęcie stylu w sztuce;

- wykazać się znajomością najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki w Polsce i na świecie;
- stosować zasady prezentacji i upowszechniania dzieł zgodnie z prawem i etyką.

➤ **Metody i kryteria oceny osiągnięć ucznia**

Ocenianie osiągnięć na lekcjach plastyki jest trudne ze względu na duże różnice w uzdolnieniach uczniów oraz subiektywizm odbioru twórczości. Podczas wystawiania oceny nauczyciel bierze pod uwagę – oprócz rozwoju umiejętności plastycznych – postawę i zaangażowanie ucznia.

I. Obszary aktywności podlegające ocenie (kryteria wymagań):

Ocena wiedzy i umiejętności stanowi proces złożony oraz wymaga indywidualnej analizy możliwości twórczych każdego ucznia. Nauczyciel, dokonując oceny, zwraca uwagę przede wszystkim na:

- 1) poziom uzdolnień i predyspozycji plastycznych ucznia,
- 2) jego indywidualny wkład pracy potrzebny do realizacji określonych zadań plastycznych,
- 3) inicjatywę i zaangażowanie ucznia w działania plastyczne,
- 4) uzyskany przez niego poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności plastycznej (ćwiczenia praktyczne, warsztat twórczy ucznia) i wiadomości z teorii plastyki (elementy wiedzy o sztuce, zagadnienia plastyczne),
- 5) postawę ucznia wobec dóbr kultury i wytworów sztuki,
- 6) podejmowanie przez ucznia dodatkowych zadań plastycznych, włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska,
- 7) uczestnictwo ucznia w zajęciach,
- 8) przygotowanie ucznia do zajęć,
- 9) umiejętność formułowania problemów, wyciągania wniosków oraz poszukiwania własnych rozwiązań.
- 10) wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu.

II. Narzędzia pomiaru :

1. Sprawdziany pisemne.(dla uczniów chcących podnieść proponowaną ocenę śródroczną lub roczną. Sprawdzian nie podlega poprawie.)
2. Kartkówki.
3. Zadania domowe (długoterminowe -praca nad projektem, pracą artystyczną)
4. Systematyczność (egzekwowanie systematycznego przygotowywania się do lekcji).
5. Aktywność – praca na lekcji.
6. Działalność twórcza – prace artystyczne indywidualne i grupowe.
7. Prace nieobowiązkowe, dodatkowe (własna aktywność plastyczna, referaty, wykonywanie prezentacji itp.
8. Osiągnięcia w konkursach plastycznych.

III Zasady ustalania oceny bieżącej:

1. Obszar wiadomości i umiejętności:

a) **Prace pisemne** oceniane są wg ustalonych każdorazowo zasad podanych przez nauczyciela przed sprawdzianem wiadomości ucznia. Kartkówki obejmują wiadomości i umiejętności z danego działu zapowiadane są na poprzedzających zajęciach (czyli 7 dni wcześniej). Prace pisemne oceniane są zgodnie z punktacją WO(%). Każdą kartkówkę uczeń może poprawić tylko

raz na zajęciach dodatkowych w terminie do dwóch tygodni od otrzymania oceny.

b) **Prace plastyczne** oceniane są wg ustalonych każdorazowo zasad podanych przez nauczyciela przed rozpoczęciem pracy. W szczególności prace ucznia oceniane są za:

- zgodność z tematem
- bogactwo treści
- wartości formalne (kompozycja, kolorystyka, wykorzystanie właściwości tworzywa, techniki)
- trafność obserwacji
- pomysłowość (oryginalność)
- wrażliwość
- samodzielność

Prace plastyczną uczeń wykonuje tylko podczas zajęć lekcyjnych. Każdą pracę może dokończyć, poprawić na zajęciach dodatkowych w ciągu dwóch tygodni, po uprzednim zgłoszeniu nauczycielowi takiego zamiaru.

c) **Odpowiedzi ustne oraz prace domowe**, za które stawia się stopnie, oceniane są w zależności od poziomu prezentowanych wiadomości i umiejętności. Odpowiedzi ustne obejmują wiedzę z 3 ostatnich tematów.

2. Obszar postawy w stosunku do przedmiotu plastyka:

a) **Przygotowanie do zajęć**: uczniowi przysługują jedno zgłoszenia nie przygotowania do lekcji w okresie.

O nie przygotowaniu uczeń informuje nauczyciela zaraz po wejściu do klasy.

Zgłoszenia mogą dotyczyć:

braku gotowości do odpowiedzi ustnej, brak materiałów i pomocy plastycznych na lekcji.

b) **Nieprzygotowanie** zostaje odnotowane przez wpis "np". Braku przygotowania nie można zgłaszać w dniu zapowiedzianych prac pisemnych. Jeżeli z powodu braku materiałów plastycznych uczeń nie może wykonać swojej pracy na zajęciach, nauczyciel prowadzący wyznacza inne (podobne) ćwiczenie dla ucznia na lekcji.

c) **Aktywność i zaangażowanie** na lekcji dotyczy samodzielnego rozwiązywania zadań, problemów

– stosowanie odpowiednich metod w oparciu o poznane prawa; udział w dyskusji, umiejętna obserwacja oraz interpretacja, innych pomocy. Za aktywną postawę na zajęciach uczeń może zdobyć „+”. Trzykrotne otrzymanie „+” równoznaczne jest uzyskaniu oceny bardzo dobrej.

d) **Praca pozalekcyjna** (angażowanie się prace dekoratorskie na potrzeby szkoły).

e) **Współpraca w grupie**

f) **Tempo pracy**: Nauczyciel każdorazowo informuje o przewidywanym czasie na wykonanie ćwiczenia (ilość jednostek lekcyjnych) oraz terminie oddania prac. W uzasadnionych przypadkach (nieobecność usprawiedliwiona, szukanie odpowiednich materiałów, zaangażowanie w proces tworzenia, opinia PP) może przedłużyć termin oddania pracy (nie dotyczy to prac artystycznych-konkursowych, które mają ściśle określony termin)

g) **Udział w konkursach** i uzyskiwane w nich osiągnięcia.

3. Jeżeli uczeń był nieobecny w szkole z powodu choroby to w przypadku **pracy kontrolującej wiedzę** sprawdza się jego wiadomości i umiejętności w uzgodnionym terminie. W przypadku jednodniowej nieobecności na kartkówce uczeń pisze w/w prace na następnej lekcji.

Formy aktywności	Waga oceny
Prace manualne na lekcji	3
Testy, kartkówki z zakresu wiedzy o sztuce	1
Sprawdzian (śródroczny, roczny) z zakresu wiedzy o sztuce	5
Wiedza i aktywność	2
Prace dodatkowe z plastyki	4
Zajęcia dodatkowe	4
Zadania domowe (kon.)	3
Nieprzygotowanie do lekcji -trzecie	2
1-3 miejsce szkolny konkurs	5
Osiągnięcia w konkursach pozaszkolnych	
Laureat szczębla ogólnopolskiego	30
1-3 miejsce, wyróżnienie szczębla wojewódzkiego	20
1-3 miejsce, wyróżnienie w konkursach miejskich i powiatowych	10

III. Komunikowanie o postępach i wynikach w nauce:

1. W pierwszym tygodniu roku szkolnego uczniowie zostają zapoznani z zasadami i kryteriami oceniania na lekcjach plastyki. Fakt ten jest odnotowany w dzienniku lekcyjnym.
2. O postępach w nauce i ich brakach uczeń i jego rodzice powiadamiani są :
 - Poprzez wpis do e- dziennika
 - Podczas zebrań i konsultacji nauczycieli z rodzicami.
3. Wszystkie oceny ucznia są wpisywane do e-dziennika
4. Powiadomienie o ocenach okresowych zgodnie z WO.

IV. Zasady ustalania stopnia okresowego:

Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen, jej podstawą są wyniki kartkówek i prac wykonywanych w klasie, odzwierciedla jednak pracę ucznia, wiedzę, umiejętności, aktywność i systematyczność.

Proponowane kryteria ogólne dotyczą wiadomości i umiejętności, które uczeń powinien opanować w ciągu drugiego etapu kształcenia. Nauczyciel samodzielnie dostosowuje wymagania na poszczególne oceny do poziomu klasy, w której uczy. Uczeń, który uzyskał stopień:

Śrenia ważona:

- na "6" – od 5,66
- na "5" – od 4,66
- na "4" – od 3,66
- na "3" – od 2,66
- na "2" – od 1,66

• **niedostateczny (1)**– nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu przedmiotu. Nie uczestniczy w lekcji i nie jest przygotowywany do zajęć. Nie odrabia zadanych prac domowych. Świadomie lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

• **dopuszczający (2)**– powinien być przygotowany do większości lekcji (przynosić potrzebne materiały) oraz z pomocą nauczyciela wykonywać proste ćwiczenia, uczestniczyć w zabawach, wyjaśniać najważniejsze terminy. Potrafi również wymienić kilku wybitnych polskich artystów.

• **dostateczny (3)**– powinien przyswoić podstawowe wiadomości oraz najprostsze umiejętności. Bardzo rzadko jest nieprzygotowany do lekcji, stara się utrzymać porządek w miejscu pracy i oddaje większość zadanych prac praktycznych. Posługuje się wybranymi środkami wyrazu i stosuje typowe, proste techniki plastyczne. Uczeń powinien samodzielnie wykonywać łatwe ćwiczenia i uczestniczyć w zabawach, a także współpracować w grupie i podejmować próby twórczości plastycznej. Umie podać nazwiska kilku wybitnych polskich twórców.

• **dobry (4)**– potrafi wykorzystać w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności. Zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy. Ponadto właściwie posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy. Przejawia aktywność w działaniach indywidualnych i grupowych, wkłada dużo wysiłku w wykonywane zadania i systematycznie pracuje na lekcjach. Świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne, nietypowe techniki plastyczne. Wymienia też nazwiska kilku twórców polskich i zagranicznych. Samodzielnie próbuje analizować i porównywać wybrane dzieła sztuki oraz wyrażać własne opinie na ich temat.

• **bardzo dobry(5)** – powinien opanować i wykorzystywać w praktyce wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności. Ponadto bierze udział w dyskusjach na temat sztuk plastycznych i potrafi uzasadnić swoje zdanie. Korzysta z różnorodnych źródeł informacji w przygotowywaniu dodatkowych wiadomości, a także uczestniczy w działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią, wykazuje się zaangażowaniem i pomysłowością. Umiejętnie posługuje się środkami plastycznymi i dobiera technikę do tematu pracy. Podaje też nazwiska wybitnych artystów w Polsce i na świecie. Analizuje i porównuje dzieła sztuki oraz wyraża własne opinie na ich temat.

• **Celujący(6)** – powinien przejawiać szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi oraz talent, a także wykazywać dużą znajomość treści nadprogramowych oraz zaangażowanie i twórczą inicjatywę w działaniach grupowych. **Ponadto bierze udział w pozaszkolnych konkursach plastycznych i odnosi w nich sukcesy oraz aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły i regionu.** Twórczo posługuje się różnymi środkami plastycznymi i eksperymentuje z technikami plastycznymi. Potrafi wymienić wybitnych twórców polskich i zagranicznych oraz podać przykłady ich twórczości. Uczeń analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną.

Ważną rolę podczas oceny osiągnięć uczniów odgrywa analiza wykonanych przez nich prac plastycznych. Szczególną uwagę należy także zwrócić na wypowiedzi ustne oraz wyniki krótkich sprawdzianów, czyli kartkówek.

w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych

Na podstawie

- *art. 44zb ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.)*
- *ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (DZ. U. z 2017 r. z późn. zm.)*
- *Wewnętrzne Ocenianie zawarte w Statucie Szkoły Podstawowej nr 2 we Włoszczowie*

